

6) Ό εξ Ἡπείρου συνήθως καταγόμενος πλανόδιος μικροπαλητής ζαχαρωτῶν, ἀστραγαλίων κττ. Σῦρ. (Ἐρμούπ.)

7) Οι ίχθυς ἐπινέφελος γίγας (epinephellus gigas), καὶ σπάρος ὅρφος (sparus orphus) τῆς οἰκογενείας τῶν σπαροειδῶν (sparoides) (ιδ. ΜΣτεφανίδ. ἐν Λαογρ. 10 <1929/30> 207) Εὗρ. (Ἀλιβέρ. Κάρυστ.) Λυκ. (Λιβύσσος) Μεγίστ. Πάρ. Πελοπν. (Πύλ.) Σέριφ. Στερελλ. (Μεσολόγγι) Σύμ. Σῦρ. — Λεξ. Βλαστ. 431. 8) Ποικιλία σίτου ἐκλεκτοῦ Πελοπν. (Κόρινθ. Σουδεν. Φεν.) Συνών. βλαχοσίταροι. 9) Ποικιλία σίτου ἀντέχοντος εἰς τὴν χιόνα Στερελλ. (Ἀράχ.) 10) Ποικιλία ἀμπέλου μὲ λευκὰς σταφυλὰς Κέρκη. 11) Εἶδος μύκητος Πελοπν. (Λακων.)

11) Εἶδος μαχαιριδίου Ἀμοργ. 12) Πορδὴ Ἀθῆν. Μακεδ. (Κοζάν.) Χίος: Τοῦ φυγε ὁ Βλάχος Ἀθῆν. 13) Θηλ. α) Τὸ ἀβάπτιστον θῆλυ τέκνον Ἡπ. β) Εἶδος αἰγὸς ἔχούσης μεγάλα δάτα Θοάκ. (Ἡρακλίτος.) γ) Εἶδος προβάτου ἀντέχοντος εἰς τὸ ψυχος Πελοπν. (Καστρ. Κυνουρ.) δ) Εἶδος χοροῦ Ἡπ. Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Σίφν. : Ἀσμ.

Σὰ βάσ, πουλλὶ μου, 'ς τὸ στρατό, | 'ς τὸ δῶμα δὲν ξαναπατῶ,
θὰ κόψω Βλάχες καὶ χοροὶ | καὶ ἀπὸν τὴν ἐκκλησὶὰ δορεῖ
Ἀπύρανθ. ε) Ἀσμα ἀναφερόμενον εἰς Βλάχαν Εὕρ. (Κουροῦ): Πές τὴ Βλάχα νὰ χορέψουμε. ζ) Εἶδος παιδιᾶς καθ' ἥν ἐπὶ κεχαραγμένου ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ὀρθογωνίου καὶ διηρημένου εἰς ἐννέα τετραγωνίδια οἱ παῖκται ωπτούν ἀπὸ ἀποστάσεως μεταλλικὰ νομίσματα, ἐκεῖνος δὲ τοῦ δοποίου τὸ νόμισμα πίπτει ἐντὸς τοῦ κεντρικοῦ τετραγωνίδιου ἡ πλησιέστερον, ωπτεῖ ὅλα τὰ νομίσματα ὑψηλά, τὰ στρίβει, κερδίζων ὅσα νομίσματα πίπτοντα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους δεικνύουν ὡς ἐπιφάνειαν τὴν κορώναν, κατόπιν δὲ ἔρχεται ἡ σειρὰ τοῦ δευτέρου καὶ οὕτω καθεξῆς Πελοπν. (Κυνουρ.) 14) Τὸ οὐδ. ὡς ἐπίθ. χαρακτηριστικὸν ἵππου ἔχοντος ἀνοικτὸν κόκκινον χρῶμα Πελοπν. (Μεσσ.)

βλαχοσίταρο τό, Πελοπν. (Ἀχαΐα Καλάβρυτ. Κόρινθ. Σουδεν.) —ΠΓεννάδ. 880 ΠηλΠαπαγεωργ. Ἐλλην. σιτηρογρ. 47 —Λεξ. Βλαστ. 458 Δημητρ. βλαχουσίταρον Στερελλ. (Καλοσκοπ. Φθιώτ.) βλαχόσταρο Πελοπν. (Καρνέσ.) —ΠηλΠαπαγεωργ. Ἐλλην. σιτηρογρ. 103 —Λεξ. Δημητρ. βλαχόσταρον Α.Ρουμελ. (Καρ.)

'Εκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος καὶ τοῦ οὖσ. σιτάρι.

1) Ποικιλία σίτου τοῦ κοινοῦ ἡ ἡμέρου Πελοπν. (Ἀχαΐα Καλάβρυτ. Κορινθ. Σουδεν.) Στερελλ. (Καλοσκοπ. Φθιώτ.) —ΠΓεννάδ. ἔνθ' ἀν. ΠηλΠαπαγεωργ. ἔνθ' ἀν.—Λεξ. Βλαστ. Δημητρ. Συνών. ἀλευρίτης 1, ἀπαλοσίτης, ἀσπρό (δι' ὁ ίδ. ἀσπρος Β15), ἀσπροσίτης 1, ἀσπροσίταρο 1, ἀσπρόσιτος, Βλάχος 8. 2) Ποικιλία σίτου τοῦ σκληροῦ Στερελλ. (Φθιώτ.) Συνών. κεντράδι.

3) Εἶδος σίτου διὰ πολὺ πτωχὰς γαίας Πελοπν. (Καρνέσ. Κορινθ.) Συνών. βλαχοσίτης. 4) Ἀραβόσιτος Α.Ρουμελ. (Καρ.) Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀραποσίταρο 1.

βλαχοσίτη τό, Πελοπν. (Αρκαδ.)

Υποκορ. τοῦ οὖσ. *βλαχόσιτος. Διὰ τὸν σχηματισμὸν πβ. ἀπαλοσίτης, ἀραποσίτης, ἀσπροσίτης.

Βλαχοσίταρο 3, δι' ίδ.

βλαχοσκούτη τό, ἀμάρτ. βλαχοσκούτη Λευκ.

'Εκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος καὶ τοῦ οὖσ. σκοντή.

Υφαντὸν χονδρὸν μάλλινον σκέπασμα.

βλαχόσκυλλο τό, Λεξ. Βλαστ. 419 βλαχόσκυλλον Στερελλ. (Αίτωλ.)

'Εκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος καὶ τοῦ οὖσ. σκυλλί.

Ποιμενικὸς κύων. Πβ. τσοπανόσκυλλο.

βλαχόσταρο, ίδ. βλαχοσίταρο.

βλαχοσφάζω ἀμάρτ. βλαχουσφάζω Στερελλ. (Αίτωλ.)

'Εκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος καὶ τοῦ ρ. σφάζω.

Η λ. ἀνευ ὠρισμένης σημι. εἰς καθαρογλώσσα.:

Ράχ' ράχ' πάντα, τρώουντα βλαχόσφαχτα,
βλαχότρουγα, βλαχόσφαζα τοῦ Βλάχου τὰ σφαχτά.

βλαχόσφαχτο τό, Πειρ. Πελοπν. (Καλάβρυτ. κ.ά.) βλαχόσφαχτον Στερελλ. (Αίτωλ.) βραχόσφαχτο Πελοπν.

'Εκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος καὶ τοῦ οὖσ. σφαχτός, οὐδ. τοῦ ἐπιθ. σφαχτός.

Κατὰ πληθ. τὰ ποίμνια τῶν Βλάχων. Η λ. εἰς καθαρογλώσσημα, δι' ὁ ίδ. βλαχοσφάζω.

βλαχοτήγανο τό, Λεξ. Πρω. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος καὶ τοῦ οὖσ. τηγάνι.

Εἶδος τηγάνου μὲ διπλουμένην λαβὴν πρὸς εύκολωτέραν μεταφοράν.

βλαχότρουπα ή, Σύμ.

'Εκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος καὶ τοῦ οὖσ. τρουπα.

Τρῦπα εἰς τὸν πυθμένα τῆς θαλάσσης ἐνθα κατοικεῖ ὁ ίχθυς Βλάχος (σημ. 7).

βλαχοτρώγω ἀμάρτ. βλαχουτρώγου Στερελλ. (Αίτωλ.)

'Εκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος καὶ τοῦ ρ. τρώγω.

Η λ. ἀνευ ὠρισμένης σημι. εἰς καθαρογλώσσημα, δι' ὁ ίδ. βλαχοσφάζω.

βλαχοτράχουχο τό, Λεξ. Δημητρ.

'Εκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος καὶ τοῦ οὖσ. τσαρούχι.

Εἶδος τσαρουχίου ἐν χρήσει παρὰ τοῖς Βλάχοις.

βλαχοτσάτσα ή, ἀμάρτ. βλαχουτσάτσα Στερελλ. (Αίτωλ.)

'Εκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος καὶ τοῦ οὖσ. τσάτσα. Βλάχα γραῖα: Ἀσμ.

Σ τῆς Πάτρας τοὺν ἀνήφουρον θὰ στήσου γκαλδιόμι
γιὰ νὰ διαβοῦν οἱ Πατρινὲς καὶ αὐτὲς οἱ βλαχουτσάτσις.

βλαχοτσουννο τό, ἀμάρτ. βλαχοτσουννον Στερελλ.

'Εκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος καὶ τοῦ οὖσ. τσουννι. Πτηνόν τι πυρρόγναθον.

βλαχούλλης ὁ, Πελοπν. (Βούρβουρ.) Θηλ. Βλαχούλλα ή, πολλαχ.

Υποκορ. τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος διὰ τῆς καταλ.-ούλλης.

Μικρός, νεαρός Βλάχος: Ἀσμ.

Βλαχούλλα - ν - ἐρροβόλας ἀπὸ ψηλὴ ραχούλλα,
φέρειν 'ς τὰ ροῦχα τῆς δροσιὰ καὶ 'ς τὰ μαλλιά της μόσκο,
φέρειν τὴ φόκκα φουντωτή, τ' ἀδράχτι της γεμάτο,
Βλαχούλλης τὴν ἀπάντησε.....

Πελοπν. (Βούρβουρ.)

Βλαχούλλα μ', δὲν παντρεύει, Βλάχα μ', δὲν παίρνεις ἄντρα; Στερελλ. (Αίτωλ.) Συνών. Βλαχούτσικο.

βλαχουνγά ή, Δλουκοπ. Ποιμεν. Ρούμελ. 109 — Λεξ.

Μ' Ἐγκυλ. Δημητρ. βλαχ'νιά "Ηπ. Μακεδ. (Βλάστ.) Στερελλ. (Αίτωλ.) βλαχινιά Λεξ. Βλαστ.

'Εκ τοῦ ἐθνικοῦ ὄν. Βλάχος καὶ τῆς καταλ. - ουνγά.

1) Οἱ βλαχοποιμένες ὡς σύνολον ἔνθ' ἀν. : Τρανάει ἡ βλαχουνιά γιὰ τὸν τόπο τῆς Δλουκόπ. ἔνθ' ἀν. Ξεκίνησε ἡ βλαχουνιά γιὰ τὰ χειμαδιὰ Λεξ. Δημητρ. Πλάκουσ' ἡ βλαχ'νιά "Ηπ. "Επιασαν οῦλις τ' ς χῶρις οἱ βλαχ'νιές Στερελλ. (Αίτωλ.) Ρούχαξιν ἡ βλαχ'νιά Μακεδ. (Βλάστ.) Συνών. Βλαχιά 2,

βλαχούρα, βλαχούριά 1. 2) Ἡ χαρακτηριστική δύσμή του Βλάχου ή ή ίδιότης, ὁ τρόπος συμπεριφορᾶς αὐτοῦ, ἀγροικία, χυδαιότης Μακεδ. (Βλάστ.): *Μυρίζεις βλαχούριες Συνών. βλαχεῖα 1, βλαχούρια 1, βλαχούρια 2.*

βλαχούρα ή, Δλουκοπ. Ποιμεν. Ρούμελ. 16 — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἔθνικοῦ ὄν. *Βλάχος καὶ τῆς καταλ. -ούρα. Βλαχούριά 1, διδούμενος.*

βλαχουριά 1, Πελοπν. (Άρκαδ. Κορινθ. Μεσσ.) — Λεξ. Βλαστ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἔθνικοῦ ὄν. *Βλάχος καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ούριά.*

1) *Βλαχούριά 1, διδούμενος.* 2) *Βλαχούριά 2, διδούμενος.* Πελοπν. (Μεσσ.): Παροιμ.

Ο *Βλάχος καὶ ἄντες* ξεβλαχίσης, βλαχουριά θὰ μυρίσῃ (διὰ τὴν σημ. ίδια. βλαχεῖα 1).

Βλαχούτσικο τό, Μλελέκ. Ἐπιδόρπ. 48.

Υποκορ. τοῦ ἔθνικοῦ ὄν. *Βλάχος διὰ τῆς καταλ. -ούτσικο, δι' ἧν ίδια. -ούτσικος.*

Μικρός, νεαρός Βλάχος: *Ἄσμ.*

Ως νὰ σελλώστερος Κωσταντής, νὰ καλλιτδέψετε *Άλεξις, καὶ τὸ μικρὸν Βλαχούτσικο καλλιτδεμένο βρέθη.*

Συνών. *Βλαχούλλης.*

Τὸ ἀρσεν. *Βλαχούτσικος* ὡς ἐπών. Εῦβ. (Λίμν.).

βλαχοχώρι τό, πολλαχ. βλαχουχώρι πολλαχ. βιορ. ίδιωμ.

Ἐκ τοῦ ἔθνικοῦ ὄν. *Βλάχος καὶ τοῦ οὐσ. χωριό.*

Χωρίον Βλάχων: Φρ. *Ἔγινε σωστὸν βλαχοχώρι* (ἐπὶ θορυβώδους συγκεντρώσεως) Πελοπν. (Μάν.): *Ἄσμ.*

Τὸ μάθαταν τί γίνηκε πάνον *'s τὰ βλαχοχώρια;* Πελοπν. (Λιγουρ.).

Κίνησιν οὐν Βλαχονατέργιους | γιὰ νὰ πάη 's τὰ βλαχουχώρια Μακεδ. (Σαμαρ.).

Μᾶς εἶπαν πέρα πέρασε, πέρα 's τὰ βλαχοχώρια

CFauriel Chants popul. 20. Ἡ λ. καὶ ὡς τοπων. "Ηπ. Πελοπν. (Λακων.).

βλάψι ή, Νάξ. (Άπυρανθ.) Ιων. (Σμύρν.) — Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἀρχ. οὐσ. *βλάψις.*

1) *Βλάβη* ἔνθ' ἀν.: *Ἀπὸ τὴν γέννητην τῆς ἀπόμενην βλάψιν.* Δημητρ. *Βλάψι τῆς σοδειᾶς* αὐτόθ. Συνών. *βλαψιά.* 2) *Ζημία* Ιων. (Σμύρν.): *Χιλιῶν λογιώνεις βλάψεις ἔχει αὐτὴ ή δουλειά.*

Πβ. *βλάψιμο.*

βλαψιά ή, Πελοπν. (Άρκαδ.) κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βλάψι* ή ἐκ τοῦ φρ. *βλάψιτω* καὶ τῆς καταλ. -ιά.

Βλάψι 1, διδούμενος.

βλαψιδιό τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βλάψι* καὶ τῆς καταλ. -ιδι.

1) Ἡ ἀνώμαλος κατάστασις τῶν ἐγκύων γυναικῶν καθ' ἧν αἰσθάνονται σφοδρὰν ἐπιθυμίαν πρὸς ἀσυνήθη ἐδέσματα ή ἀντιθέτως ἀποστροφὴν πρὸς ὀρισμένα φαγητά. Συνών. *βλαψιμό 3.* 2) *Πληθ.*, τὰ ἐπιθυμούμενα ὑπὸ τῶν ἐγκύων γυναικῶν ἐδέσματα.

βλαψιμό τό, Ρόδ. Σύμ. γλαψίμο Ρόδ.

Ἐκ τοῦ φρ. *βλάψιτω* καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ. -ιμι. Συνήθως κατὰ πληθ., τὰ συμπτώματα τῆς ἐγκυμοσύνης, αἱ ὀργανικαὶ διαταραχαὶ τῶν ἐγκύων γυναικῶν ἔνθ. ἀν.: *Εἶναι 's τὰ βλαψιμά της Ρόδ.*

βλάψιμο τό, βλάψιμον Κύπρ. Μεγίστ. Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) Ρόδ. βλάψιμο σύνηθ. καὶ Τσακων. βλάψιμον βόρ. ίδιωμ. βλάψιμον πολλαχ. βιορ. ίδιωμ.

Ἐκ τοῦ φρ. *βλάψιτω.*

1) *Βλάβη*, ἐλάττωμα, μειονέκτημα σωματικὸν ἥ θυτικὸν σύνηθ. καὶ Τσακων.: *Βλάψιμο τοῦ ποδαριοῦ - τοῦ χεριοῦ σύνηθ. Τοὺ βλάψιμον τ' ἔνθ' ἀγιάτρωντον Ἀράχ.* Ἐπαθ' τοὺ πόδ' τ' βλάψιμον αὐτόθ. || Φρ. *"Εχ' ψ'λάβια βλάψιμον* (δὲν εἰναι διανοητικῶς ὑγιῆς) αὐτόθ. || Ποίημ.

Νὰ ζήσουν τὰ παιδάκια μας, νά 'χουνε καλὴ τύχη καὶ νὰ μὴ ίδοῦνε, Φωτεινέ, βλάψιμο 's ἔνα νύχι

ΑΒαλαωρ. Ἐργα 3,381. Ἡ σημ. καὶ ἐν Ἐφωτοκρ. Γ 971-2 (εκδ. ΣΞανθουδ.) «... νὰ πάς καλλιά 's τὸν Ἀδη, | παρὰ νὰ κάμης τοῦ τιμῆς βλάψιμο κι ἀσκημάδι». 2) Ἡ νοσηρὰ ἐπήρεια τὴν ὅποιαν ὑφίσταται τις ἐπὶ τῇ θέᾳ νεκροῦ ἥ ἐτοιμοθανάτου Πόντ. (Κερασ. Κοτύωρ. Τραπ. Χαλδ.) Συνών. *βλαψίος.* 3) *Βλαψίδι 1, διδούμενος.* πολλαχ.: *"Εχει κακὸν βλάψιμον, οὐλή μέρα φτύν-νει, οὐλή μέρα ξερνά Κύπρ.* Πβ. *βλαψία, βλαψιά, βλαψίος.*

βλαψίος δι, Πόντ.

Ἐκ τοῦ φρ. *βλάψιτω* καὶ τῆς καταλ. -ιος.

Βλαψίμο 2, διδούμενος.

βλεμίριν τό, Πόντ. (Τραπ.)

Αγγώστου ἐτύμου.

Λεύφανον, νεκρός: *Ἄσμ.*

Ἀπέμπρου πάει τὸ κόραδον κι ἀπουπλίον τὸ βλεμίριν.

βλέμμα τό, κοιν. καὶ Ἀπούλ. Τσακων. βλέμμα Εῦβ. (Κουρ. Κύμ. Οξύλιθ.) βλέμμα-μαρ Κύπρ. γλέμμα Θράκη. Κεφαλλ.

Τὸ ἀρχ. οὐσ. *βλέμμα.*

1) Ἡ κατεύθυνσις καὶ προσήλωσις τῶν κορῶν τῶν δοφθαλιμῶν πρὸς ἐνδιαφέρον ἀντικείμενον ἔνθ' ἀν.: *Σηκώρω - σιρέφω - χαμηλώνω τὸ βλέμμα.* *Άγριο - γλυκό - σκληρό - τρυφερό - φοβισμένο βλέμμα κοιν.* *Ωγ' γεοῦντα τὸ βλέμμα σι* (δὲν γελᾷ τὸ βλέμμα του) Τσακων. || Γνωμ. *Βλέμμα χαμηλό, βλέμμα πονηρό* Κεφαλλ. || *Ἄσμ.*

Σὰν ἀστραπὴ τὸ βλέμμα τως, σὰν ἀνεμος τὸ ίδει τως Κάρπ. — Ποίημ.

Τότε ἐσήκωνες τὸ βλέμμα | μέσον 's τὰ κλάγματα θολό καὶ εἰς τὸ ροῦχο σου ἔσταζεν αἴμα, | πλῆθος αἴμα *Έλληνικό ΔΣολωμ.* 2. Συνών. *βλέμματιά, ματιά, ματιά.* 2) *Χρωματιστὸν μέρος ψηφίδος* ἥ θραύσματος πορσελάνης Θράκη. (Τσακίλ.): *"Εχω πέδε ψηφίες μὲ βλέμμα καὶ τρεῖς μὲ τοῖλα.*

βλεμματιά ή, Θράκη. (Σαρεκκλ.) — Λεξ. Δημητρ. βλεμματιά Μακεδ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βλέμμα* καὶ τῆς καταλ. -ιά κατὰ τὸ συνών. *ματιά.*

Βλέμμα 1, διδούμενος. *Ἐροιξα μιὰ βλεμματιά Μακεδ.* || *Ἄσμ.*

Ἐις ὠραῖγον περιβόλι | φίγω μία βλεμματιά

Σαρεκκλ.

βλεμματιάζω Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. *βλέμμα.*

Ἐπιδρῶ διὰ τοῦ βλεμματος ἐπὶ τινος, βασκαίνω τινά: *Βλεμματιάσεις τὸ παιδί καὶ κόντεψε ρά σκάση.* Συνών. *βασκαίνω, βασκανίζω, ματιάζω.*

***βλεννοκοίλης** ἐπίθ. βλεννοκοίλης Πόντ. (Οιν.)

Ἐκ τῶν οὐσ. *βλεννος* καὶ κοιλία.

Ο ἔχων πρησμένην τὴν κοιλίαν ως ὁ ίχθυς βλέννος.

